

La XCN reclama al govern de la Generalitat de Catalunya la creació de l'Agència de la Natura amb caràcter d'urgència

- La XCN insta al govern a actuar amb responsabilitat, i a donar compliment a la llei 7/2020, de 2 de juliol, de creació de l'Agència de la Natura de Catalunya, que va rebre un ampli consens parlamentari, i que acumula més de 3 anys de retard
- L'afectació del retard en la creació de l'Agència de la Natura té conseqüències nefastes en el desenvolupament de les polítiques de conservació, i especialment en el desplegament del Fons de Patrimoni Natural, que no s'està executant

Estat de la Natura i l'emergència d'actuar

L'emergència per frenar la degradació del patrimoni natural i la pèrdua creixent de la biodiversitat al territori català és cada vegada més urgent. Segons l'última actualització del *Living Planet Index* (LPI) per a Catalunya, realitzada el 2022 per l'[Observatori del Patrimoni Natural i la Biodiversitat](#), s'evidencia una greu tendència regressiva del patrimoni natural i de pèrdua de biodiversitat, alertant que les **poblacions de fauna** han tingut una **davallada mitjana del 24% els darrers 20 anys**.

Aquesta situació s'agreuja amb els efectes del canvi climàtic, arribant a una situació insostenible, i **posant en risc** la provisió de les funcions dels ecosistemes i dels seus serveis bàsics, com la pol·linització, la fixació de carboni, l'esmoreïment d'inundacions, la purificació de l'aire i de l'aigua, la prevenció d'incendis forestals i, en definitiva, **la pròpia salut i supervivència de les persones**.

Com alerta l'informe sobre l'Estat de la Natura a Catalunya del 2020, elaborat per la pròpia Generalitat de Catalunya, la causa de fons d'aquesta pèrdua de biodiversitat és «un **model socioeconòmic que intensifica l'obtenció de recursos** en determinades àrees i n'abandona d'altres que havien estat utilitzades de manera més sostenible» i situa els **canvis en els usos del sòl** com la principal causa directa de pèrdua de biodiversitat.

Els discursos en contra de la necessitat de polítiques que reverteixin aquesta situació són temeraris i responen únicament a l'interès privat per sobre de l'interès comú. Conservar la natura és conservar la nostra salut i la de les generacions que vindran.

Necessitat urgent de crear l'Agència de la Natura

Davant l'escenari actual, **cal que la creació de l'Agència de la Natura sigui imminent**. I per això instem al govern a actuar amb responsabilitat, i segons els criteris tècnics i polítics que avalen la necessitat de crear de manera urgent l'Agència de la Natura de Catalunya, i no aquells criteris que obeeixen a altres pressions o interessos d'alguns lobbies.

Cal donar compliment a la llei 7/2020, de 2 de juliol, de creació de l'Agència de la Natura de Catalunya, que va rebre un ampli consens parlamentari, i que després de més de 3 anys veiem com reiteradament es segueixen incomplint els terminis previstos. El maig de 2020, [més de 280 organitzacions ja vam reclamar al Parlament la necessitat i la urgència de crear aquesta Agència](#).

Per a dur a terme polítiques de conservació eficaces ens cal un model de governança àgil, que destini recursos suficients a aquestes polítiques i que els doni un caràcter prioritari. Per això, ens cal

una estructura administrativa estable, amb competències suficients i, sobretot, ben coordinada amb la resta d'administracions implicades en la matèria. I que prioritzi l'eficàcia i superi el dèficit provocat per estructures i procediments excessivament burocratitzats.

En l'àmbit europeu, diversos països com Alemanya, Anglaterra, Escòcia o França disposen d'agències similars, però amb majors competències que la proposta catalana. Recordem que l'Agència de la Natura aprovada pel Parlament esdevé una agència minvada en les seves funcions, respecte a la proposta inicial. Per tal de trobar un **consens de mínims que facilités la seva aprovació, l'Agència, únicament, desplega les competències en medi natural que actualment té la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi natural** i no modifica el règim competencial d'altres departaments ni de l'administració local.

Incompliment en l'execució del Fons de Patrimoni Natural

El retard en la creació de l'Agència de la Natura té afectació i conseqüències nefastes en el desenvolupament de les polítiques de conservació, i especialment en el desplegament del Fons de Patrimoni Natural, que no s'està executant, per falta d'una estructura pròpia, que centralitzi i lideri les polítiques de conservació, que esdevingui àgil i eficaç i que disposi d'independència pressupostària, tal i com obliga la Llei de l'Agència de la Natura i la Llei Catalana 16/2017, de l'1 d'agost, del Canvi Climàtic, creadora de l'impost sobre emissions de CO₂, que nodreix aquest fons.

Des de la XCN venim reclamant, des de la creació d'aquest fons l'any 2021, garanties [que el Fons de Patrimoni Natural es dediqui al 100% a les finalitats per les quals va ser creat](#), establint accions de transparència i accessibilitat a la informació sobre tots els projectes desenvolupats amb el fons i donant compliment a l'objectiu per el qual va ser creat d'“**impulsar actuacions relacionades amb la protecció, la gestió, la millora i la valorització del patrimoni natural i la biodiversitat**”.

La creació de l'Agència de la Natura és un dels 4 pilars bàsics per avançar cap a la transició ecosocial necessària i per deixar enrere els dèficits crònics en matèria de conservació del medi natural i la seva biodiversitat a Catalunya.

Amb **l'Agència de la Natura garantim l'àmbit estructural**, que juntament amb l'àmbit executiu, que ha de permetre el desplegament efectiu de **l'Estratègia del patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya**, l'àmbit legislatiu, amb l'impuls de la nova **Llei de patrimoni natural i biodiversitat**, i l'àmbit econòmic, amb **l'execució del Fons de Patrimoni Natural**, són els 4 àmbits essencials per abordar de manera efectiva els reptes actuals.

Compliment del mandat internacional

Per altra banda, tal i com recorda el preàmbul de la Llei 7/2020, del 2 de juliol, de l'Agència de la Natura de Catalunya, «**el marc internacional estableix fites i obligacions concretes per als governs en matèria de conservació i ús sostenible del medi natural i de la biodiversitat**».

L'acord pres per 190 països, entre ells Espanya, durant la COP15 d'ara fa un any, en que es comprometen a protegir un 30% dels ecosistemes terrestres, marins, costaners i oceànics, i a

restaurar el 30% dels ecosistemes que ja estan degradats abans del 2030, **interpel·la a Catalunya a prendre mesures valentes.**

És imprescindible **restaurar el 30% de la natura per garantir la capacitat d'adaptació i resiliència** dels ecosistemes al canvi climàtic, el manteniment de serveis ecosistèmics primordials (recàrrega d'aqüífers, producció d'aliments, control de l'erosió, captació de carboni, paisatges culturals...), i per recuperar la biodiversitat en regressió.

Governança i participació de l'Agència de la Natura

Per assolir aquest inajornable objectiu **és imprescindible comptar amb la participació de la societat civil.** Sense la implicació de les propietats privades, que tenen a les seves finques una gran part del patrimoni natural del nostre país, i sense les entitats privades de conservació, que treballen dia a dia per aturar la dramàtica davallada de la nostra biodiversitat, no podrem aconseguir aquest 30% de restauració efectiva dels nostres ecosistemes. Cal garantir eines innovadores i àgils per fomentar la participació directa de les poblacions locals i d'agents diversos en la planificació i gestió de la biodiversitat.

En aquest context, resulta de vital importància que aquests actors clau en la conservació del nostre patrimoni natural estiguin correctament representats dins l'Agència de la Natura de Catalunya. Posem de manifest que **és imprescindible que dins la Comissió Social de la futura Agència hi hagi una representació important i prou significativa de les entitats de custòdia del territori i de les propietats privades** que gestionen les seves finques amb harmonia amb la natura i amb criteris de conservació del patrimoni natural que hi contenen.

En aquest sentit, celebrem la recent publicació del Procés participatiu per a l'articulat del decret d'estructura pel qual s'aproven els estatuts de l'Agència de la Natura. Però **reclamem que aquest procés no comporti més retards en els procediments per fer efectiva l'Agència i que en menys d'un any estigui creada.**